

Vefeyat: Merhum Prof. Dr. Yusuf Benli'nin Ardından

Mehmet AYHAN | orcid.org/0000-0003-1836-7807 | ayhan.mehmet@kocaeli.edu.tr

Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Hadis Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye

ROR ID: <https://ror.org/0411seq30>

Öz

8 Şubat 2024'te Erciyes İlahiyat Fakültesi'nde görev yapan Prof. Dr. Yusuf Benli'nin vefat haberi derin bir üzüntüye sebep oldu. Prof. Dr. Yusuf Benli, titiz akademik çalışmaları ve öğrencilerine olan sevgisiyle tanınan bir bilim insanıydı. 1958 yılında Kayseri'nin Hacıpaşa köyünde doğdu. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra öğretmenlik yaptı ve 1994 yılında akademik kariyerine başladı. Malatya İnönü Üniversitesi Darende İlahiyat Fakültesi'nde araştırma görevlisi olarak göreve başlayan Prof. Dr. Benli, Harran Üniversitesi'nde "Hicri II. Asırda Küfe Merkezli Şiir Nitelikli Gulat Hareketleri" adlı doktora teziyle önemli bir çalışma yaptı. 2007 yılında doçent, 2013 yılında profesör unvanını aldı. Vefatına kadar Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı'nda görev yaptı. Öğrencilerine şefkatle yaklaşan ve ilmi çalışmalarını titizlikle sürdüren Prof. Dr. Yusuf Benli, 8 Şubat 2024'te geçirdiği ameliyat sonrası vefat etti ve 9 Şubat'ta Develi'de toprağa verildi. Merhum Benli akademik çalışmaları ve öğrencilerine olan sevgisiyle daima hatırlanacaktır.

Anahtar Kelimeler

Kayseri, Erciyes Üniversitesi, Yusuf Benli, Vefat.

Atıf Bilgisi

Ayhan, Mehmet. "Vefeyat: Merhum Prof. Dr. Yusuf Benli'nin Ardından". *İhya Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi* 10/2 (Temmuz 2024), 891-901. DOI: 10.69576/ihya.1485561

Geliş Tarihi	17.05.2024
Kabul Tarihi	21.07.2024
Yayın Tarihi	25.07.2024
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme
Etik Beyan	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.
Etik Bildirim	ihyajournal@gmail.com
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.

Telif Hakkı & Lisans

Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve alışmaları CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Obituary After the late Prof. Dr Yusuf Benli

Mehmet AYHAN | orcid.org/0000-0003-1836-7807 | ayhan.mehmet@kocaeli.edu.tr

Assoc. Prof., Kocaeli University Faculty of Theology, Department of Hadith, Kocaeli, Türkiye

ROR ID: <https://ror.org/00jb0e673>

Abstract

On 8 February 2024, news from Kayseri caused deep sadness with the news of the death of Prof. Dr. Yusuf Benli, who worked at Erciyes Faculty of Theology. Prof. Dr. Yusuf Benli was a scientist known for his meticulous academic studies and love for his students. He was born in 1958 in Hacipaşa village of Kayseri. After graduating from Ankara University Faculty of Theology, he worked as a teacher and started his academic career in 1994. Prof. Dr. Benli, who started to work as a research assistant at Malatya İnönü University Darende Faculty of Theology, made an important work at Harran University with his doctoral thesis titled 'Poetry Qualified Gulat Movements Centred in Kufe in the 2nd Century Hijri'. In 2007, he received the title of associate professor and in 2013 he received the title of professor. He worked at Erciyes University Faculty of Theology, Department of History of Islamic Sects. Prof. Dr. Yusuf Benli, who approached his students with compassion and continued his science meticulously, died on 8 February 2024 after an operation and was buried in Develi on 9 February. He will always be remembered for his meticulous academic work and love for his students.

Keywords

Kayseri, Erciyes University, Yusuf Benli, Death.

Citation

Ayhan, Mehmet. "Obituary After the late Prof. Dr Yusuf Benli". *İhya International Journal of Islamic Studies* 10/2 (July 2024), 891-901. DOI: 10.69576/ihya.1485561

Date of Submission	17.05.2024
Date of Acceptance	21.07.2024
Date of Publication	25.07.2024
Peer-Review	Double anonymized - Two External
Ethical Statement	It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.
Plagiarism Checks	Yes - Turnitin
Conflicts of Interest	The author(s) has no conflict of interest to declare.
Complaints	ihyajournal@gmail.com

Grant Support

The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.

Copyright & License

Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the **CC BY-NC 4.0**.

Extended Abstract

On 8 February 2024, we were shaken by a painful news from Kayseri. Professor Doctor Yusuf Benli, who was on the editorial board of our journal, completed his world exile and passed away to the eternal realm. This news caused a deep sadness in everyone who knew him, especially Erciyes Faculty of Theology, to which he belonged. Prof. Dr. Yusuf Benli, beyond being a scientist known for his meticulousness in academic studies, was a man of heart who was remembered with great affection by his students and sincerely addressed the problems of the individuals he raised. According to the statements of our friends who knew him, he completed his life as a sincere and beautiful believer. While walking on the path of knowledge, he was a humble person who guided to follow the footsteps of the Messenger of Allah and his Companions, and took care to take loyal and righteous people who did not deviate from the truth as his companions. With his interest in his students and the compassion he showed towards them, he managed to become a respected and exemplary person in the academic world. Prof. Dr Yusuf Benli was not only an academician, but also a person who left his mark with his high character and love for humanity. Prof. Dr. Yusuf Benli was born in 1958 in the village of Hacipaşa, now Hacipaşa, in the Tomarza district of Kayseri. He completed his secondary education in Develi, Kayseri and finally Muş. In 1976, after graduating from Muş Imam Hatip High School, he enrolled in the Higher Teacher Training School in Ankara and a year later he enrolled in Ankara University Faculty of Theology and successfully graduated from both faculties. Between 1981-1994, he worked as a teacher in different provinces and different schools. In 1994, Prof. Benli stepped into academic life and started to work as a research assistant in the History of Islamic Sects at Malatya İnönü University Darende Faculty of Theology. He completed his doctoral studies in the field of History of Islamic Sects at Harran University Institute of Social Sciences, Department of Basic Islamic Sciences, with his thesis titled 'Poetry Qualified Gulat Movements Centred in Kufa in the Second Century of Hijri' under the supervision of the late Prof. Dr. Hasan Davut. Prof. Dr. Yusuf Benli received the title of associate professor in 2007 and professor in 2013, respectively. After working at İnönü University for 6 years between 1994-2010, he started to work in the field of Religious Culture and Moral Knowledge Education at Erciyes University Faculty of Education in his hometown Kayseri. Two years later, he continued his studies in the field of Religious Culture and Moral Knowledge Education, which was taken under the Faculty of Theology. Since 2013, he started to work at Erciyes University Faculty of Theology, Department of History of Islamic Sects. Throughout his academic career, Prof. Dr. Yusuf Benli gave many lectures at undergraduate, graduate and doctoral levels and advised many theses related to his field. He worked devotedly to transfer his knowledge and experience to his students. However, he passed away on 8 February 2024 due to complications after an operation he underwent. On Friday 9 February, he was buried after Friday prayers in Develi. As the editors of the journal, we wish eternal mercy from the Almighty Mevla to our esteemed teacher, whom

we benefit from in every aspect. Prof. Dr. Yusuf Benli will always be remembered with his meticulous academic studies and his love for his students and will remain as an exemplary name. The academic studies of our beloved Prof. Dr. Yusuf Benli are as follows: Thesis Studies: Prof. Dr. Yusuf Benli's academic studies include important works. Completed in 1981 at Ankara University Faculty of Theology, his study titled 'İsmail Fenni Efendi'nin Vahdet-i vücud Görüşü' is one of his first academic researches. In this study, he analysed İsmail Fenni Efendi's views on the philosophy of wahdat al-wujud in detail. Prof. Dr. Benli's doctoral thesis, which he completed at Harran University, Institute of Social Sciences in 1999, is 'Shi'ite Gulât Movements Centred in Kufa in the Second Century Hijri'. In this study, he comprehensively dealt with the Shiite extremist (gulât) movements that emerged in Kufa in the second century Hijri. These valuable works of Prof. Dr. Yusuf Benli are important examples of his contributions to Islamic thought and the history of sects.

Merhum Prof. Dr. Yusuf Benli'nin Ardından

8 Şubat 2024 günü Kayseri'den gelen acı bir haberle sarsıldık. Dergimizin editör kurulunda bulunan Profesör Doktor Yusuf Benli hocamız dünya sürgününü tamamlamış, ebedi aleme irtihal etmişti. Bu haber başta mensubu olduğu Erciyes İlahiyat Fakültesi olmak üzere, kendisini tanıyan herkeste derin bir hüzne sebep olmuştur.

Prof. Dr. Yusuf Benli, akademik çalışmalarda titizliğiyle tanınan bir bilim insanı olmanın ötesinde, öğrencileri tarafından büyük bir sevgiyle anılan ve yetiştirdiği bireylerin sorunlarına içtenlikle eğilen bir gönül insanıydı. Kendisini tanıyan dostlarımızın ifadelerine göre, samimi ve güzel bir mümin olarak hayatını tamamlamıştı. İlim yolunda yürürken Allah Resulü ve sahabelerinin izinden gitmeyi rehber edinen, doğruluktan sapmayan sadık ve salih kişileri yol arkadaşı edinmeye özen gösteren mütevazi bir şahsiyetti. Öğrencilerine olan ilgisi ve onlara karşı gösterdiği şefkatle, akademik dünyada saygı duyulan ve örnek alınan bir kişi olmayı başarmıştı. Prof. Dr. Yusuf Benli, sadece bir akademisyen değil, aynı zamanda yüksek karakteri ve insan sevgisiyle de iz bırakan bir insandı.

Prof. Dr. Yusuf Benli, 1958 yılında Kayseri'nin Tomarza ilçesine bağlı, yeni adıyla Hacipaşa köyünde dünyaya geldi. Orta öğrenimini Develi, Kayseri ve en son Muş'ta tamamladı. 1976 yılında Muş İmam Hatip Lisesi'nden mezun olduktan sonra Ankara'daki Yüksek Öğretmen Okulu'na, bir yıl sonra ise Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne kaydoldu ve her iki fakülteden de başarıyla mezun oldu. 1981-1994 yılları arasında, öğretmenlik mesleğini icra ederek farklı illerde ve değişik okullarda görev yaptı.

1994 yılında akademik hayata adım atan Prof. Dr. Benli, Malatya İnönü Üniversitesi Darende İlahiyat Fakültesi'nde İslam Mezhepleri Tarihi araştırma görevlisi olarak göreve başladı. Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Bilim Dalında, İslam Mezhepleri Tarihi alanında doktora çalışmasını, merhum Prof. Dr. Hasan Davut danışmanlığında "Hicri II. Asırda Küfe Merkezli Şiir Nitelikli Gulat Hareketleri" adlı teziyle tamamladı.

Prof. Dr. Yusuf Benli, sırasıyla 2007 yılında doçent, 2013 yılında ise profesörlük unvanını aldı. 1994-2010 yılları arasında 6 yıl boyunca İnönü Üniversitesi'nde görev yaptıktan sonra, memleketi Kayseri'de Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi alanında çalışmaya başladı. Bu görevinden iki yıl sonra, İlahiyat Fakültesi bünyesine alınan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi alanında çalışmalarına devam etti. 2013 yılından itibaren ise Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalında görev yapmaya başladı.

Akademik kariyeri boyunca lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde birçok ders veren Prof. Dr. Yusuf Benli, alanıyla ilgili pek çok teze de danışmanlık yaptı. Bilgi ve deneyimlerini öğrencilerine aktarmak konusunda büyük bir özveriyle çalıştı. Ancak, geçirdiği bir ameliyat sonrasında gelişen komplikasyonlar nedeniyle 8 Şubat 2024 günü

Hakk'ın rahmetine kavuştu.¹ 9 Şubat Cuma günü, Develi'de cuma namazı sonrası toprağa verildi.

Derginin editörleri olarak her yönüyle istifade ettiğimiz kıymetli hocamıza, yüce Mevla'dan sonsuz rahmet diliyoruz. Prof. Dr. Yusuf Benli, titiz akademik çalışmaları ve öğrencilerine olan sevgisiyle daima hatırlanacak, örnek alınacak bir isim olarak kalacaktır.²

Çok sevdiğimiz Prof. Dr. Yusuf Benli hocamızın akademik çalışmaları şunlardır:

Tez Çalışmaları

Prof. Dr. Yusuf Benli'nin akademik çalışmaları arasında önemli eserler bulunmaktadır. 1981 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladığı "İsmail Fenni Efendi'nin Vahdet-i Vücut Görüşü" adlı çalışması, onun yaptığı ilk akademik araştırmalardan biridir. Bu çalışmayla, İsmail Fenni Efendi'nin vahdet-i vücud felsefesine dair görüşlerini detaylı bir şekilde incelemiştir.

Prof. Dr. Benli, 1999 yılında Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamladığı doktora tezi "Hicri II. Asırda Küfe Merkezli Şii Nitelikli Gulât Hareketleri"dir. Bu çalışmasında, Hicri II. yüzyılda Küfe'de ortaya çıkan ve Şii nitelik taşıyan aşırı (gulât) hareketleri kapsamlı bir şekilde ele almıştır.

Prof. Dr. Yusuf Benli'nin bu değerli çalışmaları, onun İslam düşüncesine ve mezhepler tarihine olan katkılarının önemli örnekleridir.³

Yusuf Hocam, ebedi aleme göçtün,
Kalplerimizde derin bir acı, bir boşluk açtın,
Kayseri'nin bağrından bir ışık yükselmişti,
Seninle her yer aydınlanmıştı, Yusuf Hocam.

Erciyes'in gölgesinde büyüdün, filizlendin,
Bilgeliliğin ışığıyla her gönle eriştin,
Öğrencilerine rehber oldun her zaman,
Sevgiyle, şefkatle onları sardın, Yusuf Hocam.

Develi'nin yollarından Anadolu'ya uzandın,
İlim yolunda azimle hep dimdik durdun,

---

¹ Erciyes İlahiyat Fakültesinde yapılan tören için bk. "Vefat Eden Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yusuf Benli İçin Üniversitemizde Tören" (Erişim 22 Temmuz 2024).

² Öğrencilerinden birisinin kaleme aldığı vefeyat yazısı için bk. Ünal Kılıçarslan, "Prof. Dr. Yusuf Benli (1958-2024) Hocamızın Ardından", *e-Makalat Mezhep Araştırmaları Dergisi* 17/1 (30 Haziran 2024), 443-447.

³ Merhum Yusuf Benli hocanın vefeyat yazısı için gerekli bilgileri temin etmemizde emeği geçen ailesine, dostlarına ve öğrencilerine çok teşekkür ederim.

Öğretmenlik mesleğinde verdin çok emek,
Her adımında hikmet vardı, Yusuf Hocam.

Mütevazı duruşunla gönülleri fethettin,
Sadık bir mümin olarak örnek oldun,
Allah Resulü'nün izinden gittin,
Doğruluk ve adaletle yol aldın, Yusuf Hocam.

Nihayet gün geldi, ebedi huzur buldun,
8 Şubat günü bize hüzmün bıraktın,
Develi'de toprağa verildi bedenin,
Ruhun şad, mekânın cennet olsun, Yusuf Hocam.

Ah, Yusuf Hocam, bilge dostumuz,
İlim yolunda örnek bir rehber,
Senin sevgin, şefkatin, adanmışlığıın,
Kalbimizde daima yaşayacak, Yusuf Hocam.⁴

Yazılan Kitaplar veya Kitaplarda Bölümler

Benli, Y., "Irak'ta Şiiliğin Tarihi Temelleri", Irak Dosyası 1, Tarih ve Tabiat Vakfı Yayınları, 127-160, İstanbul, 2003.

Benli, Y., Ehl-i Sünnet Geleneğinde Sahabe, Nehir Yayınevi, Malatya, 2006. Benli, Y., Hicri 11 Asır Fars-Şia İlişkisi, Nehir Yayınevi, Malatya, 2006.

Benli, Y., İslami Literatürde Rafıza'nın Takdimi, Tezmer, Kayseri, 2012.

Ulusal Hakemli Dergilerde Yayınlanan Makaleler

Benli, Y., "Şii Düşüncede Ehl-i Beyt Tasavvurları", İslamı Araştırmalar, 17:4(2004), 337-353

Benli, Y., "Beda" Fikrinin İmâmî-Şîî Literatüre Girişinin Tarihî Sürecine İlişkin Değerlendirmeler (1)-Reddiyeci Yaklaşımına Göre İslami Araştırmalar, 18 3(2005), 211-225.

Benli, Y., "Keysaniyye Tarihinde Nusaybın Haşebiyye Devleti' Döneminin Aydınlatılması Üzerine Bazı Düşünceler", Ekev Akademi Dergisi, 9. 24 (2005), 233-252.

⁴ Sevenlerinden birinin Yusuf Benli hocanın vefatı üzerine yazdığı şiir.

Benli, Y., Beda Kavramının Dini Geçerliliğini İspata Yönelik Köken ve Anlam Alanlarına İlişkin İmami Yaklaşımlar (II), İslami Araştırmalar Dergisi, 19.4 (2006), 615-635.

Benli, Y., "Câbir b Hayyan Külliyyatının Kültürel Kaynakları", I. Uluslararası Katılımlı Bilim, Din ve Felsefe Tarihinde Harran Okulu Sempozyumu", 28-30 Nisan 2006, Şanlıurfa.

Benli, Y., "Rafıza Adlandırmasının İlk Kullanımına İlişkin Değerlendirmeler", Hikmet Yurdu Düşünce-Yorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, 1.1 (2008), 31-69

Benli, Y., "Ahilikte Şiilik Etkisi Ve Ahiliğin Aleviliğe Tesirleri Meselesine İlişkin Bazı Değerlendirmeler", Hikmet Yurdu Düşünce-Yorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, 2:3 (2009), 147-180.

Benli, Y., "Fütüvvetnâmelerde Hz. Ali Algısı", Hikmet Yurdu Düşünce-Yorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, 5:10 (2012), 33-60.⁵

Bilimsel Toplantılarda Sunulan Bildiriler

Benli, Y., "Nusaybin'de 'Haşebiyye Devleti ve İslam Tarihindeki Yeri" Geçmişten Günümüze Nusaybin Sempozyumu, 27-28 Mayıs 2004, Nusaybin.

Benli, Y., "Gnostisizmin Şia'nın İlk Oluşumuna Etkileri Meselesi", Gnostik Akımlar ve Okültizm Sempozyumu, 25 Mayıs 2012 Malatya.

Benli, Y., "Ehl-i Sünnet Geleneğinde Sahabe Algısı" İslam Medeniyetinin Kurucu Nesli Sahabe- Sahabe Kimliği ve Algısı Sempozyumu, 27-28 Nisan 2013 Sakarya.

Benli, Y., "Şii-Sünnî İlişkileri Çerçevesinde Irak'ta Sadr Ailesi", Ortadoğunun Geleceği Açısından Şii-Sünnî İlişkileri, 27-29 Eylül 2013, Çorum, e-Makâlât Dergisi, C.6. S.2 (2013).

Benli, Y., "Arnavutluk'ta Alevilik-Bektaşilik" Uluslararası Balkanlarda Tasavvuf Sempozyumu, 21-23 Mayıs 2014, Tiran/Arnavutluk,

Çeviri Makaleler

Tucker, William F., "Beyan b. Sem'an ve Beyaniyye. Emevi Irakı'nın Şii Aşırıları", Çev., Yusuf Benli, Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi (<http://www.dinbilimleri.com>), 3:1 (2003), 217- 232.

Vedad el-Kadî, "Keysâniyye'ye Özel Referansla İslam Kaynaklarında Gulât Teriminin Gelişimi". Çev, Yusuf Benli, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, (<http://www.dinbilimleri.com>), VII/ 2 (2007), 241-276.⁶

---

⁵ Yusuf Benli hocanın İsam Küttüphanesinde kayıtlı olan çalışmaları için bk. "Yusuf Benli İSAM Küttüphanesi" (Erişim 23 Temmuz 2024).

⁶ "Prof. Dr. YUSUF BENLİ | AVESİS" (Erişim 22 Temmuz 2024).

Kaynakça | References

- Kılıçarslan, Ünal. “Prof. Dr. Yusuf Benli (1958-2024) Hocamızın Ardından”. *e-Makalat Mezhep Araştırmaları Dergisi* 17/1 (30 Haziran 2024), 443-447. <https://doi.org/10.18403/emakalat.1435296>
- “Prof. Dr. YUSUF BENLİ | AVESİS”. Erişim 22 Temmuz 2024. <https://avesis.erciyes.edu.tr/ybenli>
- “Vefat Eden Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yusuf Benli İçin Üniversitemizde Tören”. Erişim 22 Temmuz 2024. <https://www.erciyes.edu.tr/tr/detay/vefat-eden-ogretim-uyesi-prof-dr-yusuf-benli-icin-universitemizde-toren-duzenledi/ecd15a1a-83c6-ee11-8cd8-0050569e5e21>
- “Yusuf Benli İSAM Kütüphanesi”. Erişim 23 Temmuz 2024. http://ktp.isam.org.tr/?geldi=ara_mklilh_basit&blm=sonucmklilh&navdil=tr&DergiAdiara=&MakaleAdi2=&YazarAdiAra=Yusuf+Benli&degisti=&-max=10&-find=